

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Ася Димитрова Панджерова

Университет за национално и световно стопанство – София

Професионално направление 3.8. „Икономика“

Научна специалност „Икономика и управление (управление на проекти в туризма)“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“ в Стопанска Академия „Д.А. Ценов“ - Свищов

Автор на дисертационния труд: Йоана Ангелова Константинова

Тема на дисертационния труд: „Развитие на културно-историческия туризъм чрез внедряване на иновации“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 317 / 10.04.2025 г. на Ректора на Стопанска Академия „Д.А. Ценов“ - Свищов

I. Общо представяне на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд на тема: „Развитие на културно-историческия туризъм чрез внедряване на иновации“ е в общ обем от 221 страници. Състои се от увод (8 стр.), основен текст (153 стр.), заключение (2 стр.), използвани литературни източници (32 стр.), приложения (19 стр.). В дисертационния труд са включени 7 таблици, 14 фигури и 7 приложения. Структурата на дисертационния труд се характеризира с много добра последователност, обвързаност и логичност в изложението.

Използваната литература включва общо 151 бр. съвременни и актуални заглавия на кирилица и латиница (53 на български език, 95 на английски език, 2 на италиански език, 1 на руски език), 78 бр. стратегически документи, 18 бр. нормативни източници и 44 бр. интернет източници. Тя подпомага задълбочения критичен анализ на изследваната проблематика, изясняването на терминологичните уточнения и понятийния апарат, особено в първа и втора глава на дисертационния труд. В цялата научна разработка литературните източници са използвани добросъвестно и коректно от докторанта, което позволява да се открий личния принос на докторанта.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Изборът на конкретната тема и индивидуалните мотиви за разработката на дисертационния труд са много добре обосновани. Несъмнено, темата е актуална и значима, като акцент е поставен върху развитието на културно-историческия туризъм в туристическите региони посредством иновации. **Обектът и предметът** на изследването са коректно дефинирани. **Обект** на научното изследване са общините от

туристически район Дунав, които предлагат продукти на културно-историческия туризъм. За **предмет** на изследването е възприет потенциалът за внедряване на иновации в културно-историческия туризъм в общините. В рамките на дисертационния труд, чрез детайлизирано теоретико-методологическо и практико-приложно изследване е постигната **целта** на дисертацията, която е насочена към изследване на потенциала за развитие на културно-историческия туризъм в общини от туристически район Дунав чрез внедряване на иновации. За постигането на целта, докторантът дефинира **шест изследователски задачи**, които постига изцяло в отделните глави на представения докторантски труд. В дисертационния труд е формулирана **тезата**, че иновациите имат ключова роля за устойчивото развитие на културно-историческия туризъм, в следствие на което могат да се предложат подходящи модели, които да се имплементират в общините от туристически район Дунав, с цел внедряване на иновации в този вид туризъм. За реализирането на целите на разработката е използван **методически инструментариум**, включващ прилагането на индукция, дедукция, сравнителен анализ и синтез, SWOT анализ, контент анализ, статистически методи, Ликертова скала, анкетен метод и интервю, емпирично изследване, исторически метод, методи на познанието и наблюдението и др. Поставени са основни **ограничения на изследването**. Упоменати са **источниците на информационно осигуряване**.

Авторефератът на дисертационния труд е в обем от 44 стр. Той е изготвен в съответствие с установените изисквания към обема и съдържанието на авторефератите. Авторефератът дава точна и пълна представа за съдържанието, структурата и основните изводи на дисертационния труд. В него е поместена и декларация за оригиналност и достоверност на дисертационния труд.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Съдържанието на труда дава основание да се посочи, че структурата, върху която той е изграден, позволява да се приложи напълно последователен и логически обоснован изследователски подход. В композиционно отношение, всяка една от частите на дисертацията е напълно завършена и самостоятелна, което дава възможност да се проследи цялостната проблематика на изследването. Получените научно-приложни резултати в дисертационния труд се съдържат в увода и трите глави на разработката.

В първа глава на дисертационния труд е представена спецификата на културно-историческия туризъм. Изследван е обхватът на продукта на културно-историческия туризъм. Дискутирано е значението на иновациите в контекста на културно-историческия туризъм. Открити са възможностите и предизвикателствата, свързани с внедряването на иновации в културно-историческия туризъм.

Втора глава на дисертационния труд третира подходите за анализ на развитието на културно-историческия туризъм с цел внедряване на иновации. Вниманието е насочено към методите за анализ на културно-историческия туризъм. Разработен е модел за измерване потенциала за внедряване на иновации в културно-историческия туризъм на ниво община и за внедряване на иновации в таз специализирана форма на туризъм.

Практическата приложимост на разгледаните теоретични и методологически постановки в първа и втора глава са илюстрирани в трета глава на дисертационния труд. Тя представя възможностите за измерване потенциала за развитие на културно-

историческия туризъм чрез иновации в общини от район Дунав. Вниманието е насочено към анализ на макро- и микросредата и на критичните точки при развитието на културно-историческия туризъм в туристически район Дунав, както и върху оценка на състоянието му. Акцент е поставен върху конкретните мерки за развитие на културно-историческия туризъм в туристически район Дунав чрез внедряване на иновации. Авторът е открил насоки и препоръки за внедряване на иновации.

По наше мнение, в дисертацията се открояват следните научни и научно-приложни приноси:

- На базата на използваните литературни източници от утвърдени научни изследователи, е обогатена съществуващата трактовка за културно-историческия туризъм.
- Осъществен е критичен анализ на основни теоретико-приложни модели и методи за анализ в туризма.
- Разработен е модел за измерване потенциала за внедряване на иновации на ниво община и модел за внедряване на иновации в културно-историческия туризъм.
- Предложено е апробиране на модела за измерване потенциала за внедряване на иновации в общини от туристически район Дунав.
- Формулирани са конкретни мерки и насоки за внедряване на иновации за развитие на културно-историческия туризъм в туристически район Дунав.

IV. Въпроси по дисертационния труд

Отчитайки безспорните достойнствата на представения дисертационен труд, нямам съществени критични бележки към докторант Йоана Константинова. Бих препоръчала, в бъдещата си научноизследователска работа, докторантът да продължи да изследва останалите видове туризъм, характерни за най-големия по площ туристически район Дунав и влиянието на иновациите върху тяхното развитие.

С цел достойна защита, предлагам на вниманието на докторанта следния въпрос: По какъв начин приложението на иновациите създават условия за развитието на т.нар. устойчив културно-исторически туризъм?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

В заключение, общата ми оценка за дисертационния труд на докторант Йоана Ангелова Константинова е положителна. Представеният за рецензиране дисертационен труд „Развитие на културно-историческия туризъм чрез внедряване на иновации“ представлява цялостно, оригинално научно и научно-приложно изследване. В него критично са представени и анализирани важни въпроси за теорията и практиката на кулинарния туризъм и за ролята на иновациите за неговото развитие. Цялостното съдържание, изводите и съдържащите се в изследването научни приноси ми дават основание да препоръчам на членовете на Уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на **Йоана Ангелова Константинова** - редовен докторант към катедра „Икономика и управление на туризма“ при Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Дата: 05.05.2025 г.

Изготвил становището:

(Доц. д-р Ася Панджерова)